

Klausos negalią turinčių asmenų socialinio dalyvavimo visuomenėje 2018–2020 metų veiksmų plano
1 priedas

**KLAUSOS NEGALIĄ TURINČIŲ ASMENŲ SOCIALINIO DALYVAVIMO VISUOMENĖJE 2018–2020 METŲ VEIKSMŲ PLANO
TIKSLAS, UŽDAVINIAI, PRIEMONĖS, ASIGNAVIMAI IR ATSAKINGI VYKDYTOJAI**

Eil. Nr.	Tikslo, uždavinio, priemonės pavadinimas	2018 metų asignavimai, tūkst. eurų				2019 metų asignavimai, tūkst. eurų				2020 metų asignavimai, tūkst. eurų				Atsakingi vykdytojai
		iš viso	iš jų			iš viso	iš jų			iš viso	iš jų			
			išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti	
			iš viso	iš jų darbo užmo-kesčiui			iš viso	iš jų darbo užmo-kesčiui			iš viso	iš jų darbo užmo-kesčiui		
	Tikslas – užtikrinti aktyvesnį asmenų, turinčių klausos negalią, socialinį dalyvavimą, didesnę savarankiškumą, plėtoti lietuvių gestų kalbos (toliau – gestų kalba) vartojimą ir užtikrinti klausos negalią turinčių asmenų socialinės integracijos priemonių įgyvendinimo tęstinumą.													
1.	Uždavinys Plėtoti gestų kalbos vartojimą	94	94	24		94	94	24		207	180	24	27	
1.1.	Priemonė Tirti ir norminti gestų kalbą	24	24	24		24	24	24		24	24	24		
1.1.1.	Veiksmas Atlikti gestų kalbos tyrimo teisinio reguliavimo analizę ir parengti rekomendacijas siekiant tobulinti su gestų kalbos tyrimu susijusį teisinį reguliavimą													Neįgaliųjų reikalų departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Neįgaliųjų reikalų departamentas prie SADM)
1.1.2.	Veiksmas Vykdyti gestotyros darbus	24	24	24		24	24	24		24	24	24		Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto

														ministerija, Lietuvos kurčiųjų ir neprigirdinčiųjų ugdymo centras
1.2.	Priemonė Mokyti įvairias vartotojų grupes gestų kalbos ir darbo su klausos negalią turinčiais asmenimis specifikos	60	60			60	60			5	5			
1.2.1.	Veiksmas Vadovaujantis Bendraisiais Europos kalbų mokymosi, mokymo ir vertinimo metmenimis, parengti gestų kalbos metmenis pagal Europos Komisijos rekomendaciją „Sign languages and the common European Framework of references for Languages (Common Reference Level descriptors)“	5	5			5	5			5	5			Švietimo, mokslo ir sporto ministerija
1.2.2.	Veiksmas Rengti ir tobulinti neformaliojo gestų kalbos mokymo medžiagą įvairių vartotojų grupėms	20	20			20	20							Neįgaliųjų reikalų departamentas prie SADM
1.2.3.	Veiksmas Organizuoti gestų kalbos ir darbo su klausos negalią turinčiais asmenimis mokymus (grupinius ir individualius) įvairių vartotojų grupėms (artimieji, gaisrininkai, medikai, policininkai, asmeniniai asistentai, darbuotojai, kurie dirba kurčiųjų skėtinėse organizacijose ir tiesiogiai teikia socialinės	35	35			35	35							Neįgaliųjų reikalų departamentas prie SADM

	reabilitacijos paslaugas klausos negalią turintiems asmenims, kitiems specialistams, asmenims, turintiems klausos negalią)													
1.3.	Priemonė Finansuoti konkurso būdu atrinkto daugiafunkcio metodinio gestų kalbos centro veiklą									178	151		27	
1.3.1.	Veiksmas Rengti mokymo medžiagą gestų kalbos ir darbo su klausos negalią turinčiais asmenimis specifikos mokymams įvairių vartotojų grupėms (artimieji, gaisrininkai, medikai, policininkai, asmeniniai asistentai, darbuotojai, kurie dirba kurčiųjų skėtinėse organizacijose ir tiesiogiai teikia socialinės reabilitacijos paslaugas klausos negalią turintiems asmenims, kiti specialistai, asmenys, turintys klausos negalią)									40	40			Neįgaliųjų reikalų departamentas prie SADM
1.3.2.	Veiksmas Organizuoti gestų kalbos ir darbo su klausos negalią turinčiais asmenimis specifikos mokymus įvairių vartotojų grupėms (įvairūs specialistai, asmenys, turintys klausos negalią)									25	25			Neįgaliųjų reikalų departamentas prie SADM
1.3.3.	Veiksmas Rengti ir tobulinti mokymo medžiagą gestų kalbos vertėjų kvalifikacijai kelti									52	52			Neįgaliųjų reikalų departamentas prie SADM
1.3.4.	Veiksmas									16	16			Neįgaliųjų

	Organizuoti gestų kalbos vertėjų mokymus													reikalų departamentas prie SADM
1.3.5.	Veiksmas Organizuoti gestų kalbos mokymus šeimoms, auginančioms vaikus, kurių klausa sutrikusi									5	5			Neįgaliųjų reikalų departamentas prie SADM
1.3.6.	Veiksmas Įgyvendinti visuomenės švietimo priemonės gestų kalbos vartojimo klausimais (organizuoti šviečiamuosius seminarus, konferencijas, apskritojo stalo diskusijas ir kitus renginius, leisti šviečiamuosius leidinius, šviesti įvairias paslaugas teikiančius specialistus gestų kalbos vartojimo klausimais)									3	3			Neįgaliųjų reikalų departamentas prie SADM
1.3.7.	Veiksmas Sukurti internetinę gestų kalbos mokymo (mokymosi) medžiagos platformą, kurioje būtų visiems prieinama esama mokomoji medžiaga, ir ją nuolat pildyti									10	10			Neįgaliųjų reikalų departamentas prie SADM
1.3.8.	Veiksmas Įsigyti įrangą nuotoliniam mokymui, konsultavimui, vizualinei mokymų medžiagai rengti									27			27	Neįgaliųjų reikalų departamentas prie SADM
1.4.	Priemonė Šviesti visuomenę gestų kalbos vartojimo klausimais	10	10			10	10							
1.4.1.	Veiksmas Įgyvendinti visuomenės švietimo priemonės gestų kalbos vartojimo klausimais (organizuoti šviečiamuosius seminarus, konferencijas ir	10	10			10	10							Neįgaliųjų reikalų departamentas prie SADM

	kitus renginius, leisti šviečiamuosius leidinius, šviesti įvairias paslaugas teikiančius specialistus gestų kalbos vartojimo klausimais)													
1.4.2.	Veiksmas Vykdyti informacijos sklaidą ikimokyklinio ir bendrojo ugdymo mokyklose apie gestų kalbą ir klausos negalią turinčių asmenų kultūrą													Neįgaliųjų reikalų departamentas prie SADM
1.5.	Priemonė Stiprinti asmenų, turinčių klausos negalią, bendruomenės kultūrą													
1.5.1.	Veiksmas Pakeisti teisės aktus, kad būtų užtikrintas naujai kuriamų valstybės finansuojamų nacionalinių kino filmų pritaikymas klausos negalią turintiems asmenims (titruoti arba versti į gestų kalbą)													Lietuvos Respublikos kultūros ministerija
1.6.	Priemonė Skatinti valstybės ir savivaldybės institucijų bendradarbiavimą su klausos negalią turinčių asmenų organizacijomis rengiant apskritojo stalo diskusijas													Neįgaliųjų reikalų departamentas prie SADM
2.	Uždavinys Plėtoti, gerinti paslaugų kokybę ir prieinamumą asmenims, turintiems klausos negalią	239	89		150	195	95		100	158	158			
2.1.	Priemonė Gerinti gestų kalbos vertimo paslaugų kokybę, didinti jų įvairovę	43	43			42	42			1	1			

2.1.1.	Veiksmas Rengti ir tobulinti mokymo medžiagą gestų kalbos vertėjų kvalifikacijai kelti	20	20			20	20							Neįgaliųjų reikalų departamentas prie SADM
2.1.2.	Veiksmas Organizuoti gestų kalbos vertėjų mokymus	16	16			16	16							Neįgaliųjų reikalų departamentas prie SADM
2.1.3.	Veiksmas Vykdyti gestų kalbos vertėjų atestacijas	1	1			1	1			1	1			Neįgaliųjų reikalų departamentas prie SADM
2.1.4.	Veiksmas Parengti gestų kalbos vertimo paslaugų teikimo tvarkos aprašą													Neįgaliųjų reikalų departamentas prie SADM
2.1.5.	Veiksmas Atlikti tyrimą (išanalizuoti esamą situaciją, atlikti kaštų analizę) ir sukurti vieningą gestų kalbos vertėjų darbo organizavimo sistemą (darbo apmokėjimas, socialinės garantijos, darbo organizavimas, kad paslauga būtų teikiama darbo dienomis nuo 8 iki 20 val., savaitgaliais ir švenčių dienomis)	6	6											Neįgaliųjų reikalų departamentas prie SADM
2.1.6.	Veiksmas Atlikti klausos negalią turinčių asmenų pasitenkinimo vertimo paslaugomis analizę (apklausą)					5	5							Neįgaliųjų reikalų departamentas prie SADM
2.2.	Priemonė Plėtoti informacijos teikimo, socialinių įgūdžių lavinimo, psichologinės pagalbos, socialinės reabilitacijos paslaugas asmenims,	46	46			50	50			157	157			

	turintiems klausos negalią, ir jų šeimų nariams													
2.2.1.	Veiksmas Mokyti asmenis, turinčius klausos negalią, kompiuterinio raštingumo (naudojant išmaniąsias technologijas, prieinamas klausos negalią turintiems asmenims) kurčiųjų reabilitacijos centruose (Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Šiauliuose, Panevėžyje)									59	59			Neįgaliųjų reikalų departamentas prie SADM
2.2.2.	Veiksmas Teikti individualias psichologo paslaugas gestų kalba kurčiųjų reabilitacijos centruose (Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Šiauliuose, Panevėžyje) ir kurčių vaikų tėvų organizacijose, sudaryti sąlygas teikti psichologo konsultacijas nuotoliniu būdu									48	48			Neįgaliųjų reikalų departamentas prie SADM
2.2.3.	Veiksmas Teikti atvejo vadybos paslaugas kurčiųjų reabilitacijos centruose (Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Šiauliuose, Panevėžyje) ir kurčių vaikų tėvų organizacijose	46	46			50	50			50	50			Neįgaliųjų reikalų departamentas prie SADM
2.2.4.	Veiksmas Plėsti ir stiprinti asmeninio asistento ir pagalbos šeimai paslaugas vykdant socialinės reabilitacijos neįgaliesiems projektus													Neįgaliųjų reikalų departamentas prie SADM
2.3.	Priemonė Užtikrinti 112 – skubios	150			150	103	3		100	10	10			

	pagalbos prieinamumą klausos negalia turintiems asmenims													
2.3.1.	Veiksmas Sukurti 112 mobiliąją aplikaciją išmaniesiems įrenginiams pagalbos prieinamumui užtikrinti tiesioginio vaizdo ir (ar) teksto ar balso pokalbio režimu	150			150	100			100					Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos
2.3.2.	Veiksmas Organizuoti ir užtikrinti nuolatinį gestų kalbos vertėjų ir / ar asmenų, mokančių gestų kalbą, budėjimą Bendrajame pagalbos centre													Bendrasis pagalbos centras, Neįgaliųjų reikalų departamentas prie SADM
2.3.3.	Veiksmas Organizuoti asmenims, turintiems klausos negalią, informacijos sklaidą apie skubiosios pagalbos iškvietimo galimybes ir atsakomybę					2	2			5	5			Neįgaliųjų reikalų departamentas prie SADM, Bendrasis pagalbos centras
2.3.4.	Veiksmas Organizuoti asmenims, turintiems klausos negalią, organizacijų atstovams, asmeniniams asistentams ir kitiems asmenims mokymus skubiosios pagalbos iškvietimo klausimais					1	1			5	5			Neįgaliųjų reikalų departamentas prie SADM, Bendrasis pagalbos centras
2.4.	Priemonė Užtikrinti sveikatos paslaugų prieinamumą asmenims, turintiems klausos negalią													
2.4.1.	Veiksmas Užtikrinti galimybę gauti gestų kalbos vertimo paslaugą sveikatos													Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos

	priežiūros įstaigose													ministerija
2.4.2.	Veiksmas Užtikrinti klausos sutrikimų turinčių asmenų aprūpinimą valstybės kompensuojamais individualiai pritaikytais kokybiškais klausos aparatais													Sveikatos apsaugos ministerija, Valstybinė ligonių kasa prie Sveikatos apsaugos ministerijos
3.	Uždavinys Užtikrinti informacinės aplinkos prieinamumą asmenims, turintiems klausos negalią	254,5	254,5			252,5	252,5			279,5	279,5			
3.1.	Priemonė Plėtoti universalios dizaino taikymą	16,5	16,5			13,5	13,5			40,5	40,5			
3.1.1.	Veiksmas Parngti informacijos gestų kalba prieinamumo reikalavimus ir užtikrinti valstybės ir savivaldybių institucijų bei įstaigų interneto svetainių prieinamumą klausos negalią turintiems asmenims (pagrindinė informacija teikiama gestų kalba)	5	5											Neįgaliųjų reikalų departamentas prie SADM, Informacinės visuomenės plėtros komitetas
3.1.2.	Veiksmas Parngti ir skleisti rekomendacijas dėl vertimo ir / arba titravimo paslaugų teikimo viešąsias paslaugas teikiančiose įstaigose ir renginiuose	1	1			3	3							Neįgaliųjų reikalų departamentas prie SADM
3.1.3.	Veiksmas Atlikti galimybių pritaikyti viešojo transporto aplinką analizę ir gerinti viešojo transporto informacinės aplinkos prieinamumą									30	30			Neįgaliųjų reikalų departamentas prie SADM, Lietuvos Respublikos

[illegible]

3.3.1.	Veiksmas Asmenims, turintiems klausos negalią, pritaikyti rinkėjams skirtą informaciją													Lietuvos Respublikos vyriausioji rinkimų komisija
3.3.2.	Veiksmas Versti diskusijų laidas į gestų kalbą													Vyriausioji rinkimų komisija
3.3.3.	Veiksmas Versti diskusijų laidas į gestų kalbą arba titruoti													Vyriausioji rinkimų komisija
4.	Uždavinys Užtikrinti bendrojo lavinimo ir studijų prieinamumą asmenims, turintiems klausos negalią													
4.1.	Priemonė Plėtoti gestų kalbos mokėjimą švietimo sistemoje													
4.1.1.	Veiksmas Tobulinti gestų kalbos mokytojų kvalifikaciją													Švietimo, mokslo ir sporto ministerija
4.1.2.	Veiksmas Skatinti aukštąsias mokyklas sudaryti galimybę pasirinkti gestų kalbą kaip laisvai pasirenkamą dalyką													Švietimo, mokslo ir sporto ministerija
4.1.3.	Veiksmas Siekti, kad gestų kalbos pagrindai, kaip studijų programos dalis, būtų privalomi pedagogams, policininkams, medikams, gaisrininkams, psichologams, socialiniams darbuotojams													Švietimo, mokslo ir sporto ministerija
4.1.4.	Veiksmas Rengti mokymo priemones, skirtas gestų kalbos, kaip gimtosios kalbos, mokymui,													Švietimo, mokslo ir sporto ministerija

	versti į gestų kalbą bendrojo ugdymo dalykų vadovėlius ir pateikti juos internete													
4.2.	Priemonė Užtikrinti vaikų teisę mokytis gimtąja gestų kalba													
4.2.1.	Veiksmas Organizuoti gestų kalbos kursus su kurčiaisiais dirbantiems pedagogams (dalykų mokytojams, auklėtojams, psichologams ir kt.)													Švietimo, mokslo ir sporto ministerija
4.2.2.	Veiksmas Tobulinti 40 valandų trukmės surdopedagogų mokymo programą, įtraukiant gestų kalbos mokymą, ir užtikrinti mokytojams, ugdančioms vaikus, turinčius klausos negalią ar naudojančius kochlearinius implantus, mokymus													Švietimo, mokslo ir sporto ministerija
4.2.3	Veiksmas Užtikrinti, kad bendrojo ugdymo mokyklose besimokantys klausos sutrikimų turintys vaikai gautų teisės aktuose numatytą švietimo pagalbą													Švietimo, mokslo ir sporto ministerija
4.3.	Priemonė Gerinti aukštojo mokslo, profesinio mokymo studijų prieinamumą asmenims, turintiems klausos negalią													
4.3.1.	Veiksmas Skatinti aukštąsias mokyklas diegti gestų kalbos vertimo ir konspektavimo paslaugų teikimą aukštosiose													Švietimo, mokslo ir sporto ministerija

	mokyklose													
5.	Uždavinys Užtikrinti operatyvią kompleksinę pagalbą šeimoms, kurių vaikui diagnozuotas klausos sutrikimas	5	5			8	8			2	2			
5.1.	Priemonė Stiprinti mobiliosios specialistų grupės „Klausa“ darbą	1	1			2	2			2	2			
5.1.1.	Veiksmas Parngti, išleisti ir platinti informacinį leidinį apie valstybės teikiamą pagalbą vaikui, kurio klausa sutrikusi	1	1			2	2			2	2			Neįgaliųjų reikalų departamentas prie SADM
5.2.	Priemonė Ugdyti tėvų, auginančių vaikus, kurių klausa sutrikusi, edukacinius gebėjimus	4	4			6	6							
5.2.1.	Veiksmas Organizuoti mokymus šeimoms, auginančioms vaikus, kurių klausa sutrikusi	4	4			5	5							Neįgaliųjų reikalų departamentas prie SADM
5.2.2.	Veiksmas Parngti tėvams metodines rekomendacijas, kaip ugdyti vaikus, turinčius klausos negalią, įtraukiant informaciją apie gestų kalbos mokymosi galimybę					1	1							Švietimo, mokslo ir sporto ministerija, Neįgaliųjų reikalų departamentas prie SADM
6.	Klausos negalią turinčių asmenų socialinio dalyvavimo visuomenėje 2018–2020 metų veiksmų planui įgyvendinti skiriamos valstybės biudžeto lėšos, iš viso:	592,5	442,5	24	150	549,5	449,5	24	100	656,5	629,5	24	27	